

POŠTNINA PLAČANA V GOTOVINI

NAŠ DOM

LIST ZA LJUDSKO PROSVETO

XX. 1928.

OKTOBER

Posamezna številka velja 1 Din.

»Naš dom« izhaja 1. v mesecu. Naročnina za vse leto 20 Din (za naročnike »Slov. Gospodarja« in »Domoljuba« 12 Din). — Za Italijo 10 lir, Avstrijo 3 in pol šilinga, za Ameriko $\frac{3}{4}$ Dol. Naslov: »Naš dom«, Maribor, Aleksandrova cesta 6/L. — Položnice si kupite na pošti in vpišite št. 13.577.

Družina Našega doma (nadaljevanje; vseh seve še ni, temveč pridejo v prihodnjih številkah. Prosimo, da tudi tisti, ki še niso plačali vse naročnine, kmalu pošljejo ostanek).

Slovenska Bistrica: Jamernik Angela 6, Podvršnik Henrik 6, Berlič Anton 12, Kapun Nežka 12, Teraš Mihael 12, Mlaker Henrik 12, Špes Stefan 6, Razboršek Marija 12, Povh Peter 12, Krajnc Ignac 12, Kapun Franc 12, Smodej Matija 12, Repnik Jernej 3, Leskovar Vincenc 12, Rebrica Gizela 12. — **Slovenjgradec:** Repos Franc 12, Pačnik Pavel 20, Zabel Franc 12, Golob Zofija 6, Epšek Franc 12, Kuhar Francka 20, Gregor Ivan 12, Praprotnik Franc 6, Pesnik Miha 3, Počuč Peter 12, Gašper Anton 12. — **Vurberž pri Ptuj:** Kokolj Alojz 12, Gašparič Janez 12, Belina Julka 20. — **Vuzenica:** Prohart Jožef 12, Uršnik Jožefa 12, Naglič Ignac 12, Praprotnik Marija 6, Božič Marija 3, Ribič Marija 3, Höbl Julka 12, Švikart Jože 12. — **Zagorje:** Ogrizek Franc 12. — **Zagreb:** Vršič Milko 15, Ritonja Ottilija 20, Fras Rado 20, Gorišek Angela 15, Herman Ciril 20. — **Zbelovska gora:** Koreci Marija 12. — **Zg. Sv. Kungota:** Emeršič Neža 12, Šauer Barbara 20. — **Zibika:** Vostner Jožef 12, Vračko Anton 10, Pecko Vincenc 12. — **Zidanmost:** Oberžan Anica 10.50, Knez Marija 12. — **Zreče:** Kovač Ivan 12, Katoliško izobraževalno društvo 164; Ravnjak Fani 6, Mernik Alojz 12, Goričnik Franc 12, Rutnik Janez 6, Brlež Ivan 12, Skale Ivan 6, Gričnik Janez 10. — **Zalec:** Rančigaj Helena 6, Rezman Lovro 20, Naraks Jakob 12, Pečnik Angela 12, Verdov Andrej 12, Golavšek Antonija 12, Zagode Darija 12, Uranjek Franc 12, Jezernik Martin 12, Škafer Vinko 12, Zupanc Adolf 6, Mihelj Jak Janez 12, Cvikel Marija 12. — **Žetale:** Lorber Jožef 6, Sakelšek Franc 11.50, Gajšek Rok 12, Purk Simon 6, Butolen Anton 12. — **Žiče:** Frlež Marija 12. — **Žiri:** Skulj Francka 10.50, Oblak Slavka 10.50. — **Sv. Ksaverij v Sav. dol.:** Krajnc Jožefa 12. — **Sv. Lenart nad Škofjo Loko:** Bergant Ludovik 20. — **Gradec:** Belec Berthold 28.

Urednikova pošta. Več sotrudnikov nam je poslalo daljše stvari: po-vesti, pesmi, opise itd. Prosimo, ne zamerite, če ne pride vse takoj na vrsto! Posebno pri tej številki, ki smo jo hoteli oplešati s slikami, nam je šla trda za prostor. Torej brez zamere in malo potrpljenja!

Listnica predsednice Dekliških zvez.

G. Radgona. Hvala Vam, vrla dekleta, za pozdrave in vabilo. Menda je meni bilo še težje, da nisem mogla priti na »Tabor« nego Vam, ki ste me tako lepo povabila. Kakor hitro mi bo mogoče, Vam izpolnim željo. Do tedaj pa se le krepko držite na jasnih potih lepih čednosti in idealnega napredovanja. — Kup. Maribor. Francoski pregovor pravi: »Kdor vse ve, vse odpušča«. Tisti, ki vedo, kako rada bi bila voditeljica Osred. vodstva pövsod, kjerkoli so bili dekliski tabori in ki poznajo ovire in težave, katere so onemogočile ta pota, niso nevoljni na me. Sicer vam ne zamerim, saj vem, da najboljše mislite, četudi ostro poveste. — Jožica iz B. »Gotovo se čudite, kje sem, ker se toliko časa ne oglasim. Danes tukaj jutri tam, kakor pravi pesem, tako se godi z menoj; tovarišice mi pravijo, da me še smrt ne bo našla doma. To pa si sama želim, ker bi še rada z materinsko ljubeznijo delovala v prid vernega dekliskstva.« — Prav tako, dobra Jožica! Le ne poguma izgubiti. Vse, kar dela težave, se bo s časom izravnalo in v boljše obrnilo. Tem, ki Boga ljubijo, se vse obrne v dobro. Do veselega svidenja! Že čriček prepeva. Trgati grozdje bo menda veselejše nego obirati hmelj. Če le ne bo premrzlo. Srčen pozdrav. — Tončka iz Poljčan. Z najboljšo voljo mi ni bilo mogoče priti. Če Bog da, pa po trgatvi. Vse pozdravljam, posebno Tončko. — Sladkagora. Pesmica je predolga in ni za tisk. Knjižico pošljem kmalu, ko jo dobim. — Ptuj. Tako dolgih pesmic N.d. ne sprejme, ker nima prostora. Brez zamere. — Predsednica.

Prijatelji in prijateljice! Ali vas smemo zopet prositi? Novo leto se bliža. Letos smo prišli od 2000 na 7500 naročnikov. Za koliko bomo zrastle prihodnje leto? Naš cilj je: 20.000. Kdaj ga bomo dosegli? Pomagajte nam, lepo prosimo! Potem bo list lahko obširen in po ceni.

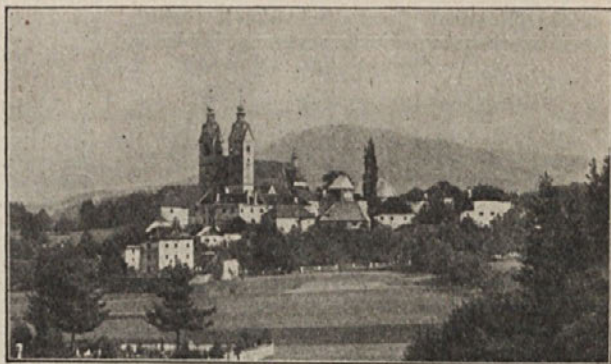

KOROŠKIM SLOVENCEM ZA SPOMIN!

KAJ ME BRIGAJO KOROŠKI SLOVENCII

Neki gospodar ima več sinov; prvi oskrbuje živino, drugi konje, tretji vinograd, četrti njive itd. Pa je prišel nekoč tisti, ki ima skrb za živino, in je videl tatove v očetovem vinogradu. Obstal je, gledal in mislil: ali jih naj nažene? — »Kaj me briga! Za vinograde skrbi brat!« In je šel mimo in je tatovom še rekel »dober dan«. — Drugič je prišel tisti, ki ima skrb za vinograde; videl je, kako so se bratu konji splašili in bi bil lahko skočil in jih zgrabil za vajeti. Toda mirno je obstal in gledal, kako so zdivjali na rob prepada in treščili z bratom vred v globočino ter se pobili. »Kaj me briga! konji niso moja skrb!« tako je rekel in šel dalje. — Ubogi oče, ki ima take sinove! Ubogo gospodarstvo, ker bo razpadlo!

Taki smo mi Slovenci. »Kaj nas brigajo koroški Slovenci!« »Kaj nas brigajo Primorci!« Tako govorimo in ne premislimo, da smo podobni nespametnim bratom. Nič dalje ne znamo misliti, kakor kar nam je pred nosom. In vendar smo Slovenci ena velika družina, eno telo, eno gospodarstvo.

Gospa Sveta, staro slov. svetišče, 2 uri hoda severno od Celovca. Tukaj so si nekoč slov. kmetje volili kneza.

SAJ JIM JE DOBRO V AVSTRIJI!

Nam tudi ni nič bolje! — Tako govori pač le Slovenec, ki je podoben živali. Živali je tudi vseeno, v katerem hlevu je; da je le korito polno.

Človek pa je ustvarjen po podobi božji. Poglejmo si Kristusa Boga! Ni prišel kot Rimljan na svet, čeprav so bili Rimljani takrat najmočnejši narod sveta. Izbral si je ubogi, majhni judovski narod za svoj. Ljubil je ta svoj narod; celo razjokal se je nad Jeruzalemom, ko je gledal bodoče razdejanje njegovo.

Koroški Slovenci: Dr. Fr. Schaubach, veliki župan mariborske oblasti, rodom iz Drašč v Ziljski dolini.

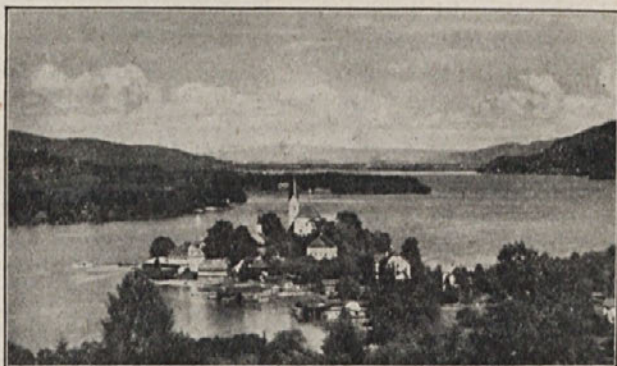
Tudi o svetnikih čitamo, da so ljubili svoj narod; bolj kot je bil reven, bolj so ga ljubili. Kdo danes ne pozna ognjevitih francoskih device in svetnice Ivane Orleanske, ki se je borila za svojo francosko domovino? Mar ni tudi naš Slomšek ljubil svojega slovenskega naroda?

Zato kristjan ljubi svoj narod in ga ne prodaja ne za čast, ne za bogastvo. (Seveda kristjan radi tega ne sovraži drugih narodov, temveč gleda tudi v njih otroke nebeškega Očeta.)

Mogočni rimski vojvoda Cezar ki je živel približno v Kristusovem času, je s svojo vojsko zavzel vso današnjo francosko deželo, ki je bila takrat še pusta in revna. V tej deželi je bil neomejen vladar. Vabili so ga nazaj v Rim in mu ponujali najvišja mesta. Toda Cezar jim je takrat sporočil: »Rajši sem prvi v tej pusti deželi, kot drugi v mogočnem Rimu!« — Tudi mi smo rajši gospodarji v svoji državi, čeprav je morda revnejša, kot pa hlapci v tuji, čeprav bogatejši državi.

KAKO JE KOROŠKIM SLOVENCEM?

Koroški Slovenci so v ogromni večini kmetje. Kmetje pa v Avstriji nimajo skoro nobene veljave; v Avstriji vladajo delavci in uradniki. Ti imajo dvakrat tako velike plače kot pri nas. Dvajsetleten učitelj dobi n. pr. v Avstriji okoli 2000 Din, pri nas pa 1100 Din. Kdo drugi plačuje v Avstriji te visoke plače kot kmet!

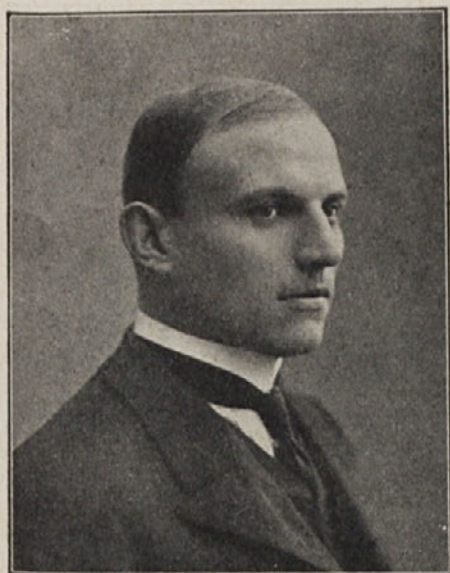
Otok na južni strani krasnega Vrbskega jezera.

Slovenci pa imajo še svoje težave. Kmet svojih otrok ne more izšolati. Slovenske osnovne šole ni niti ene na Koroškem; samo nemške. Kar pa je

Koroški Slovenci: Dr. Gregor Rožman, univerzitetni profesor na ljubljanskem vseučilišču, rodom iz Šmihela pri Pliberku.

najstrašnejše: celo duhovniki so po nekaterih slovenskih farah trdi Nemci. Tu se Slovenec še spovedati ne more, razen če lomi nemški jezik.

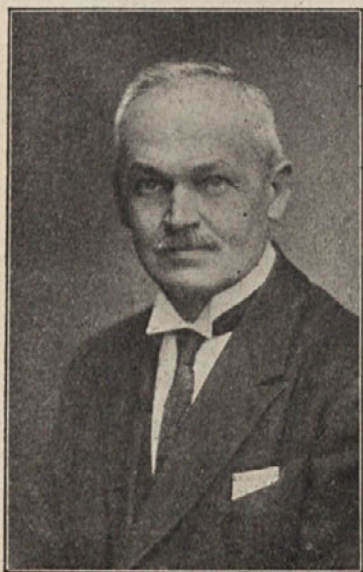

Koroški Slovenci: Dr. Fr. Kotnik, prosv. inspektor v Mariboru, rodom z Dobrij.

Kadar čitamo o misijonih po Afriki in na Kitajskem, vidimo, da se naši misijonarji najprej naučijo jezika svojih paganov. Menda še nobenemu slovenskemu misijonarju ni prišlo na pamet, da bi zahteval od Kitajcev ali zamorcev, da se slovenskega jezika naučijo. Kjerkoli imajo katoliški duhovniki šole in cerkve, učijo v jeziku domačinov. Samo na Koroškem ni tako! Samo koroški Slovenci (in Slovenci na Primorskem) nimajo tistih pravic, kot jih imajo zamorci in Kitajci.

Slovenski nasprotniki sv. Cerkve jo radi takih razmer večkrat napadajo, češ, da je katoliška Cerkev proti Slovencem. Toda ali smo Slovenci že dvignili svoj glas dol do Rima, kakor so to storili Nemci za svoje brate na Tirolskem? (Tirolski Nemci so pod Italijani in trpijo isto preganjanje kot naši Slovenci. Nemci

v Avstriji in Nemčiji so prosili sv. očeta, da je slovesno obsodil italijansko preganjanje na Južnem Tirolskem.) Ali smo že tudi mi Slovenci dvignili svoj glas, da bi povedali Najvišjemu Pastirju krivice, ki se godijo našim bratom v cerkvi na Koroškem in Primorskem?! Da bi zadela obsodba tiste, ki hočejo Kristusovo Cerkev usužniti nemčurskemu in fašističnemu Antikristu!

Koroški Slovenci: Dr. Rado Kušej, univ. prof. v Ljubljani, iz Pliberka.

KAJ ŠE IMAJO KOROŠKI SLOVENCISLOVENSKEGA?

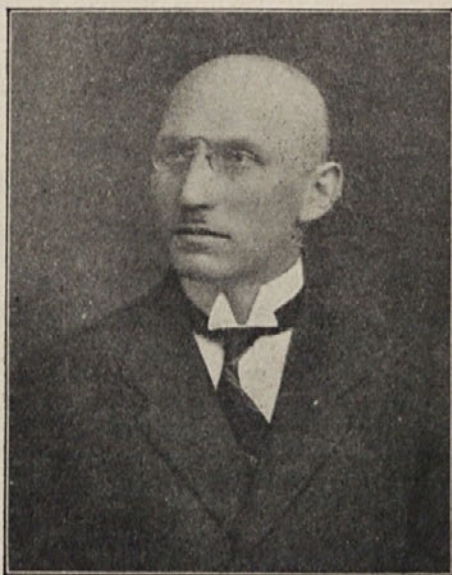
Kjer še imajo svoje duhovnike, jim je še dobro. Toda celo vrsto najboljših duhovnikov, kakor dr. Rožmana, dr. Ehrlicha, so Nemci pregnali. Kaj bo, ko bodo domači duhovniki izumrli? Ali bodo dorastli novi, mladi? Toda kakšni bodo ti mladi, ki se morajo šolati pet let v nemški ljudski šoli, osem let v nemški gimnaziji, štiri leta v nemškem bogoslovju? V nobeni teh šol ne smejo niti slovenske besedice ziniti, niti s prijateljem ne! Ali bodo to še slovenski duhovniki?!

Mesto slovenske šole imajo koroški Slovenci svoja društva. Toda kako naj društva

delujejo, če jih na vsak korak napadajo? V Marijine družbe so se zatekla dekleta, da vsaj Marijo lahko v svojem materinem jeziku častijo. Dekleta iz slovenskih Marijinih družb so danes edino še močno zagotovilo, da bodo kot žene in matere vzgajale slovenske otroke.

Marijine družbe se shajajo na okrajnih shodih. Najlepši izraz krščanskega življenja pa sta bila velika eharistična shoda l. 1924. v Doberli vasi in l. 1928. v Št. Jakobu v Rožu ter letošnje romanje koroških Slovencev na Višarje. Na tisoče Slovencev se je zbralo in izpričalo svojo ljubezen do Kristusa in Marije.

Za izobraževalna društva imajo »Slovensko krščansko socialno zvezo«, ki pa nima svojih prostorov. Kljub raznim oviram, kljub temu, da so na vsem Koroškem le štirje društveni domovi, so priredili od l. 1922.

Koroški Slovenci: Dr. J. Kotnik, prof. v Mariboru, rodом z Dobrij pri Guštanju.

že celo vrsto tečajev in skioptičnih predavanj. L. 1927. so imeli v Šmihelu pri Pliberku velik prosvetni dan.

Dva slovenska lista obiskujeta vsak teden naročnike: »Koroški Slovenec«¹ kot političen list in »Nedelja« kot verski list. Dva poslanca — Starc, župnik v Hodišah, in dr. Petek, zdravnik v Velikovcu — zastopata

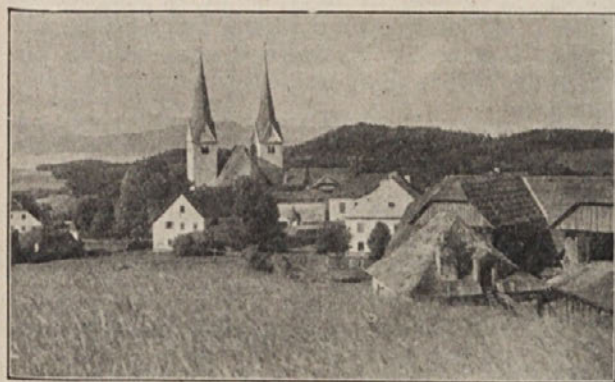

Velikovec, mesto na severnem bregu Drave. Pri Velikovcu št. Rupert s postojanko mariborskih šol. sester.

Slovence v koroškem deželnem zboru.

KAJ BO S KOROŠKIMI SLOVENCMI?

Prej ali slej se bo Avstrija pridružila k Nemčiji. Tedaj se bo znova reševalo tudi vprašanje koroških Slovencev. Ta čas je morda že prav blizu. Če bo Jugoslavija močna in če bomo mi Slovenci v Jugoslaviji zastavili svojo besedo in svojo voljo,

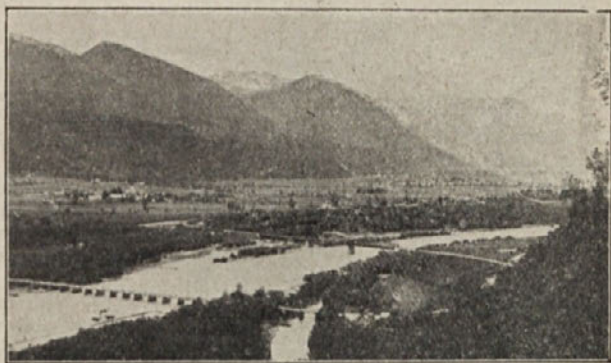

Dječke, najbolj severna slovenska župnija na Koroškem, kjer župnikuje č. g. Trabesinger iz Tinj.

bomo prestavili meje gor pod Celovec, da bomo združeni s koroškimi Slovenci čakali dneva, da bo ves slovenski narod od Gorice in Celovca — svoj gospodar v svoji državi.

Molitev kor. Slovencev.

V Boga so postavili koroški Slovenci svoje zaupanje. Ustanovili so »Molitveno zvezo«. Na članskem listku je natisnato tole besedilo:

Rož. S humberskega gradu je prelep pogled na Dravo, na most v Borovlje, proti Kapli, št. Janžu itd. To je najlepši del slovenske zemlje.

¹ Kdor bi si ga hotel naročiti, naj piše na upravo, Klagenfurt, Viktringerring 26.

Franc Grafenauer, nekdanji voditelj koroških Slovencev, kmet in orglar, rodом z Brde v Ziljski dolini.

Dr. Angela Piskernik, prof. v Ljubljani, prva slovenska doktorica, rodом z Bele pri Železni Kapli.

»O Gospod, reši nas, mi se potapljamol
Mt. 8, 25.

PROSTOVOLJNA KOROŠKA MOLITVENA ZVEZA

za božje varstvo našega tužnega Korotana.

Če smo dolžni in upravičeni svoj narod ljubiti, smo dolžni in upravičeni za svoj narod tudi moliti!

»Nemogoče je, da bi molitev mnogih ostala neuslišana.« (Sv. Ambrož.)

Podpisani se zavežem (ne pod grehom), da hočem vsak dan moliti za božje varstvo našega tužnega Korotana, in sicer — če le mogoče — vsaj 5 o čenašev in češčenamarij (ali kake druge molitve podobne dolgosti).

Opomba. Da bo tvoja molitev več za le gla, združi z molitvijo za naš tužni Korotan tudi svoje vsakdanje žrtve, premagovanja, zoprnosti, žalitve, svoje vaje v potrpljenju. Prav tako daruj včasih na ta namen tudi kak milodar, razna dela ljubezni in usmiljenja do bližnjega.

Dan zaveze:

Ime (podpis):

Ljubi koroški rojaki!

Vsak človek ima naravno, t.j. od Boga dano pravico do življenja.

Tudi vsak narod ima naravno, od Boga dano pravico do življenja.

Tudi naš koroško-slovenski narod ima od Boga dano pravico do življenja.

Toda naš narod na Koroškem umira.

Že pred sto leti je zapisal Urban Jarnik, da se premakne narodna meja na Koroškem vsakih sto let za eno uro hoda proti jugu. Toda Jarnik še ni poznal zagrizenega ponemčevanja, ki se vrši v zadnjih desetletjih po šoli in zaradi preseljevanja našega ljudstva v mesta. In Jarnik tudi še ni poznal ponemčevanja, ki se vrši zadnja leta žal tudi po cerkvi.

Vidimo jasno: Naš koroško-slovenski narod umira! Groza in strah prevzame naše srce, kadarkoli se živo domislimo, kako gine naš narod na Koroškem. Kako dolgo še, in ne bo nas več? Taka groza pač prevzame srce človeka, ki bi tako rad še živel, pa nenadoma in pri polni zavesti zazre pred seboj smrt.

Ni dvoma: Mi se potapljamol!

Toda mi smo kristjani in vemo, da **božja Previdnost vodi usodo narodov**. Tudi usodo našega koroško-slovenskega naroda. Nič se ne zgodi brez volje božje. Ali nas je tudi volja Najvišjega obsodila na smrt? Potem seveda bi bili izgubljeni.

Toda mi smo prepričani, da tudi nam veljajo besede Najvišjega: **»Klič me na dan stiske, rešil te bom, in ti me boš slavil.«** (Ps. 49, 15.) In po preroku Jeremiji govori Gospod tudi nam: **»Klicali me boste in molili k meni in jaz vas bom uslišal. Iskali me boste in me boste našli, če me boste iskali z vsem srcem.«** (Jer. 29, 13, 14.)

In še nam govori Gospod tolažilne besede: **»Rešitev ljudstva sem jaz. V katerikoli stiski bodo klicali k meni, jih bom uslišal in bom njihov Gospod na vekomaj.«** (Intr. Dom. XIX. p. Pent.)

In Kristus Kralj vesoljstva nam zagotavlja s svojo večno veljavno besedo: **»Resnično vam povem, karkoli v molitvi prosite, verujte, da boste prejeli, in zgodilo se vam bo.«** (Mark. 11, 24.)

Dokler nas torej Bog ne zapusti, nam ni treba obupati. In Bog nas ne bo zapustil, dokler ga mi ne zapustimo.

Zato, dragi koroški rojaki, otesimo se vse malodušnosti in obupnosti in ne pozabimo, da imamo neskončnega, vsemogočnega Pomočnika v nebesih! V zaupni molitvi vzdignimo srca in roke proti nebesom in kličimo: **»Na Tebe zaupamo, o Gospod, ne bomo (v svojem zaupanju) osramočeni vekomaj!«** Potem se zaupno prepustimo božji Previdnosti in bodimo mirni in brez strahu, v trdnem zaupanju, da **Bog čuva Korotani!**

»Molimo zvesto in stanovitno in s ponižno vdanostjo v voljo božjo — in ob svojem času in na svoj način nam bo Gospod pomagal! Stojmo trdno v zaupanju na božjo pomoč, pomoč bo prišla na ta ali na drug način, a prišla bo!« (R. Wickl.)

Imejmo skalnotrдно zaupanje na **Marijo** — Pomočnico kristjanov! Koliko katoličanov je že potrdilo, da jim je slednjič, ko se je zdelo, da nič več ne pomaže, po Mariji vendarle prišla hitra pomoč! (R. Wickl.)

In ne pozabimo se vsak dan priporočiti tudi mogočnemu in dobremu **sv. Jožefu**, ki je mogočen pomočnik v vsaki stiski in sili.

Zaupno se priporočajmo tudi služabniku božjemu **A. M. Slomšku**, ki je 13 let bival kot škof na Koroškem in je na Koroškem preživel skoro polovico svojega življenja (28 let), Slomšku, ki je tako vroče ljubil svoj bedni narod in ki mu je bil tako zelo pri srcu tudi naš narod, koroško-slovenski.

In slednjič kličimo na pomoč še **verne duše**, ki so vsekdar pripravljene prositi za nas in nam morejo izdatno pomagati. —

Jezus, sin Davidov, usmili se nas! (Po Lk. 18, 39.)

Opomba. Ta „Zveza“ ni nič drugega nego konkreten načln realizacije 20. junija 1924 cerkveno odobrene „molitve za božje varstvo naroda (Molite, bratje in sestre!)“.

Fr. Treiber, pregnani župnik iz Št. Ruperta pri Velikovcu, rodod od Marije na Zilji.

Jerica Grafenauer iz Šmohora (v ziljski nar. noši); zdaj šolska sestra (s. Bogomira) v Mariboru.

Koroški slov. dijaki, zbrani l. 1919. v Šmihelu nad Pliberkom. Na sliki so med drugimi: Rajni prošt Einspieler; dr. Gr. Rožman; sedanji šoštanjski župnik Gril; koroški župniki Vintar, Brandstätter in Kuhler; Čarf, sedanji kaplan pri Sv. Marjeti n. Ptuja; dr. Urbanc, zdaj odvetnik v Ljubljani; dr. Fellacher, zdaj drž. pravd, v Ljubljani; J. Božič, zdaj predst. računovodstva pri mar. obl.; Oraš, zdaj inženir; dr. Silan, zdravnik; dr. Picej, zdravnik; Piskernik, dovršil visoko trg. šolo; dr. Hafner, odv. kandidat; dr. Čarf, zdravnik; Huter in Tišler, prof.; dr. Rebernik, zdravnik; dr. Lipic, sodnik; Trabesinger, župnik; Drvodol, kaplan pri Sv. Križu pri Rog. Slatini.

Kaj si ti storil,
kaj si ti storila za
koroške Slovence
?

Če drugega ne
moreš, vsaj
moli zanje!

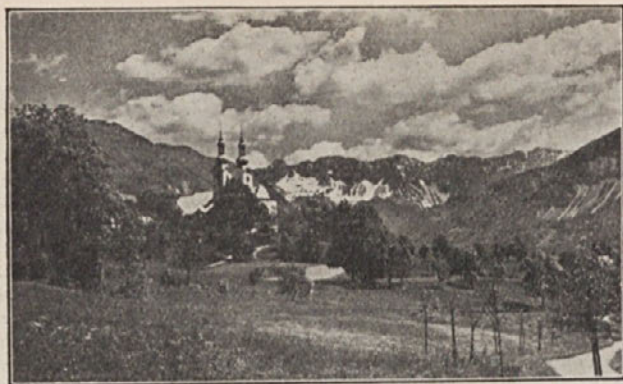
Spomin na ustoličenje slovenskega kneza Volkuna na Gosposvetskem polju. Slika kaže prizor iz Aškerčeve igre, ki jo je predstavljalo l. 1914. Dramatično društvo v Mariboru. Novo izbrani knez prisega slov. kmetom, da bo varoval njihovo svobodo in jih ščitil.

STRIC PETER POD VAŠKO LIPO.

Torej fantje, danes bom jaz tiho, pa vi svoje povejte.

Dragi stric Peter! Moram se nekaj zgledati, kajti drugače bo pod lipo pogovor jenjal. Moj Bog ali je res tako malo fantov, ki bi imeli pogum prijeti za pero in pisati pod lipo. Poglejmo dekleške gredice, kakšen razloček. Nekateri fantje imajo pogum samo po noči, po dnevi pa ne, so kakor sove in večje, ki čez dan spe. Zato se poljšajmo, da se ne bodo dekleta smejale, ker se lipa suši, gredica pa dehtil! V zadevi grenkega pisma so zelo dobro povedale Prekmurka in Ela iz Tremerij. Pisateljica grenkega pisma je dobila mnogo hvale, a še več graje. Oboje je zaslužila. Kaj ne, stric Peter! Kje pa imate »humurista«, ki se je oglašil parkrat pod lipo? Mislim namreč »žvrgolista« od Zgor. Sv. Kungote. Je umrl, ali je zaspal, da nič več ne pripoveduje svojih zanimivih zgodb? Saj se njegove dogodbe morejo meriti z onimi od slavnega lažnjivega Kljukca, ki je delal »čudeže« na suhem in na morju. Torej prosim, zdramite ga! Anton Plohl, Sv. Barbara v Haložah. — Trgatev. Še par dni in zadonela bo po naših gričih vesela pesem: Že čriček prepeva, ne more več spat; trgatev velevala: spet pojdemo brat, tako se oznanja vinska trgatev. A jaz imam še drugo trgatev za nas; pa letos še ni mogoče, ker še nismo posadili trte. Prva trta naj bi rodila grozd ljubezni, pa ne grešne, ampak ljubezen do staršev, do duhovnika ali voditelja organizacije, ljubezen do domovine. Ne pozabimo pa ljubezni do Kralja vseh kraljev! Druga trta naj bi rodila grozd ponižnosti. Bodimo ponižni kakor jagnje. Ne povišuj se, dekle, če imaš lepšo ruto kakor tvoja sestra! Ne povišuj se ti, fant, če imaš zlato verižico ali lep klobuk, drugi pa ne; vse to nas pelje v pogubo. Tretja trta naj bi rodila grozd radodarnosti, da bi radi darovali naše težko zaslužene denarce za kaj koristnega. Pa ne vsega zapiti ali za kaditi, ne vsega na naše revno telo obesiti! Naj bi rajši naročili dobre liste, predvsem N. d. ali kakšno drugo lepo knjigo. Darujmo tudi radi za duhovnike, za cerkve, za pangske otroke, a ne pozabimo tudi siromakov. Ta trta naj bi res obilno rodila! Skušajmo si na spomlad vsaditi te trte; kam, mora znati vsak sam, a sedaj na zimo pa ne, ker lahko po zimi zmrzne. Radi pijmo vince iz tega grozda, da bomo dosegli zaželeno srečo. Bog daj, da bi prihodnja trgatev bila desetkrat bolj vesela kakor letos. Fant iz Vurberga. — Vurberg. Mladenka iz Vurberga je željna poznati fanta pod našo lipo. Tudi jaz bi ga rad poznal. Pa boljše je, da ga pokrijejo košate veje vurberške lipe, ker nas ostale fante malo napačno sodi. Se že včasih nameri kaj nepravilnega. Toda kljub temu smem trditi, da se lahko štejemo v prednje vrste dobrega napredka. Saj Marijina družba šteje okoli 80 članov. In kdo bi se sramoval družbenega znaka? O pretepih ni slišati v naših vrstah. Za orlovsko organizacijo smo tudi navdušeni in smo jo že tudi imeli, ali razmere in ovire so bile takšne, da smo morali pri dobri volji opustiti nadaljno delovanje. Če se pa zopet ustanovi, draže volje pristopimo. Kar se pa tiče naših deklet, se tudi prav dobro držijo. Največja zasluga pri vsem tem pa gre našemu vnetemu č. g. voditelju. (Konca ni morem objaviti, ker naju bi dotične lahko tožile, sodišče pa gotovo obsodilo. Stric Peter.) — Misli s Pohorja. Ker N. d. tako radi čitamo in je pravzaprav edino glasilo pridne štajerske mladine, bi si gotovo vsi brez izjeme želeli, da bi se sčasoma še povečal, ako že ne po številu strani (seveda 32 jih mora biti), pa vsaj oblikovno. To bi ustrezalo v dvojnem oziru. Prvič bi dobila predvsem naša dekleta in fantje, ki tako lepo in radi pišejo, več prilik se okleniti izobrazbe ter se tako izogniti marsikateri dušne škodljivosti. Drugič bi imela naša mladina in štajerci sploh iz Maribora domač list, ki bi bil naš ponos in dokazilo vneš štajercev za prosveto. Nič bi ne motilo, čeprav bi se za par dinarčkov podražil, kaj zato, saj lepo in dobro blago vsakdo rad kaj boljše plača. To uresničiti nam pomagaj vneti in nesmrtni ljubitelj slovenske mladine: svetnik Slomšek! Ciril Miklavc. — Brat od bistre Soče. Bratje, sestre onkraj meje! V tolažbo nam je »zaslužjenim«, da se nas spominjate v N. d. Vendar še več bi prosili vsakega izmed Vas. Bratje, sestre, oprostite! Kak skromen dar za »Slovensko Stražo« v Ljubljani! Tužna je danes nekdanja solnčna Goriška, tužna, še bolj tužna sta Kras in Istra. A mi ne obupujemo, s trdnim zaupanjem v Boga zremo v bodočnost. Čitam N. d., a najbolj mi ugajajo fantje pod lipo in dekleške gredice. Čeravno je preprosto, pa je prisrčno. To daje listu posebnost in prednost pred drugimi. Vsem pošilja prisrčne pozdrave Soški. — S pohorskim pesnikom, ki je poslal pesem »Dómu«, se bova pa drugič zmenila. Le oglašaj se!

Če hočeš imeti besedo pri občini in pri politiki sploh, preštudiraj dr. Jerajevo »Socialno vprašanje«!

Čöj so tiste st'zdice,
k' so včas' bile?
Zdej pa raste hrmovje
noj zaliene trave.

(Koroška narodna pesem.)

Žihpolje južno od Celovca.

DEKLIŠKE GREDICE.

(Urejuje predsednica osrednjega vodstva Dekliških zvez v Mariboru.)

Odgovor na pismo »O modi«, kojega je priobčil g. J. Š. iz Jarenine v 7. številki Našega doma. Zdi se mi, da fantje čimdalje bolj udrihajo po dekletih. Zakaj? Zgolj radi mode. Ali naj dekleta držimo roke križem in mirno poslušamo, kako nas fantje obsojajo? Ne, prepričati se hočemo, smo li me edine in po pravici tega obsojanja vredne. — Dobro se še spominjam besed odlične osebe, ki je med drugim povedala to-le: »Dekleta, bodite ponosne na svojo čast. Ne zanemarjajte se v obleki, temveč oblačite se po možnosti preprosto, prikupljivo, a skoz in skoz dostojno. Tudi zasledovati modo je vaša dolžnost, pa ne ji slediti po prvih, najvišjih stopinjah, marveč jo opazovati le iz daljave.« Ta oseba torej pravi, da se moramo oblačiti po modi, kar je tudi čisto prav. Le pomislite, kakšno pozornost bi vzbudila pri ljudeh oseba, ki bi prišla v cerkev oblečena v nošo, ki je bila v veljavi pred 100 leti. Vse bi jo gledalo, morda se ji celo posmehovalo, kar bi gotovo motilo službo božjo. Vedeti pa moramo, da ne po najnovejši, neumni modi, ampak izbirati si iz nje to, kar je res lepo, pametno. Vsaka moda ima nekaj dobrih lastnosti. To res ni prav, da se dandanes dekleta oblačijo tako kratko in golo; a če se ozremo nazaj v preteklost, vidimo tudi tukaj precej nedostatkov: krila so bila neizmerno široka in dolga do pet, okrog pasu pa ogromna »klobasa«. Bluze, narejene na modrce, so bile stisnjene, da se je komaj dihalo. Tudi ta moda ni odgovarjala zdravstvu: današnja povzroča prehlajenje, pretekla je ovirala dihanje in pravilni razvoj telesa. Pa pravi pisec: »Sami smo krivi slabih časov, ker za modo tratimo denar.« Mislim, da to ni tolikega pomena. Pri dekletih je že tako, je bilo in bo ostalo, da se rade lepo oblačijo. Čim več ima katera denarja, tem lepšo obleko ima. Pravzaprav pride obleka danes cenejša, kakor nekdanj: krilo kratko, ozko, bluza s kratkimi ali sploh brez rokavov; šivilja pa računi enako, je obleka moderna ali ne. Končno še pravi pisec: »Saj same veste, da ne spada skupaj: doma gnoj kidati, k cerkvi greš pa v moderni obleki z lakastimi čevljički in s »handtašerl.« Zakaj to ne bi spadalo skupaj? Ali hoče pisec, da mora tista, ki ima v nedeljo lakaste čevlje, iste imeti tudi pri gnoju? Ali pa bi morda rad, da so dekleta v nedeljo ravno take kot pri gnoju? Kaj pa Vi, fantje? Le nas vidite; sebe pogledjte! Imate tudi modo. Nekdaj ste nosili črne škornjice na harmonike, danes jih izpodrivajo rumeni čevlji z gamašami; tu pa tam že celo nizki čevlji. Hlače so bile ozke, danes široke, suknja je zdaj dolga, zdaj kratka, sedaj z »dragonarom«, drugič brez njega. Srajce so bile s trdimi, stoječimi ovratniki, danes s položnimi itd. Kar je pa pri ženskah »handtašerl«, je pri moških »šimirobček«, kateri gotovo ne manjka v nobeni suknji. In koliko mode je v vaših klobukih in kapah! Čisto nedolžni pa res niste. Eno pa Vam moramo priznati, nesramne mode pa ni med fanti. Prijateljske pozdrave vsem zabavljačem. Šentjakobčanka. — Sladka gora. Žalujemo, ker smo izgubili sobo za knjižnico. Upamo pa, da se bo stvar obrnila na bolje. Dekleta se še vedno spominjamo 10. junija, ko nam je na važnem sestanku Dekliške zveze naša voditeljica iz Maribora v daljšem govoru razložila naše dolžnosti. Opisala nam je čednosti, ki naj krase vse članice: medsebojna ljubezen, odkritosrčnost, ponižnost; kako se naj urimo v gospodinjskih stro-

Bom hrmovje posekou,
trave pa požou,
bom naredu st'zdice,
čier so včas' bile.
(Koroška narodna pesem.)

Pliberk. Zadaj grad grofov
Thurn-Valsassina.

kah, v snažnosti, varčnosti, veseli delavnosti, v rednosti. Kako hočemo biti potrpežljive, krotke in pohlevne, da bomo srečne same in osrečevale druge. Bog živi našo voditeljico! Zofka. — Škofja vas. Želim se tu v javnosti zahvaliti za izlet na Brezje in Bled, ki so ga nam priredili naši voditelji. Ne bom popisovala, kako lepo je bilo, kako srečna sem bila. Tisti, ki ste romali zraven, ste itak občutili sami, gotovo je bilo mnogo čitateljev N. d. med nami. Tistim pa, ki niso bili zraven, pa v kratkem povem: Že ob prvem pogledu na cerkev so nam solze zalile oči; ginjenosti in vzvišenih občutkov so bile polne naše duše tako pri cerkvenih govorih, kakor pri zborovanju. Najlepše je bilo, ko so duhovnik tu javno pohvalo in zahvalo izrekli svoji pokojni zlati materi, ki jim je dala krščansko vzgojo. Svečano smo obljubili, kako hočemo ostati zvesti Kristusu Kralju in nebeški Materi; vkljub težki usodi bom v tej zavesti vedno bolj srečna. Vsem č. g. duhovnikom se prav toplo zahvaljujem, da so nam toliko nebeškega, veličastnega veselja pripravili. Marija. — Krčevina—Vurberg. Tužno smo zrle za drago nam tovarišico, ki je sledila svoji sestri v samostansko tihoto. Draga Marica! Pridna in zvesta si bila kakor Mariji tako nam; veselje dušnega pastirja, radost pevskega zbora, zvezdica našega odra. Ostani nam zvesta kakor me Tebi, ki si nam bila lep zgled. Cvetka. — Prihova. Tudi jaz sem si naročila N. d., pa mi je tako všeč, bolj ko ga čitam, ljubše mi je. Najbolj mi ugaja »Roparski poglavar«, Dekliške gredice in Fantje pod lipo. Kako lepo se tu fantje in dekleta pogovarjajo o pametnih stvareh. Pozdravljam gospoda urednika, vse Središčane, pa tudi našo voditeljico. Prihovljanka. — Sv. Štefan pri Šmarju. Resnica je, kar pravi Lojzka v aprilovi številki, da pri nas vse spi. Najbolj bi bilo treba, da povzdignemo v našem kraju petje. Povsod napredujejo, pri nas pa nič. — N. d. je tudi premalo razširjen med nami. Vem za župnijo, ki je za polovico manjša od naše, a ima nad 20 naročnikov; kje pa je naše število? — Predoslje pri Kranju. »Neprestano pričakujem vselej N. d. ker upam, da nam naznani, kako bomo šli na pomoč goriškim bratom. Lepih besed je mnogo, a dejanja malo.« — Predrago dekle! Tvojih nadaljnih predlogov ne morem objaviti, so neizvedljivi. Bog, ki vodi zgodovino narodov, bo pomagal tudi goriškim bratom! Tačas pa potrpeti in moliti.

Nova knjiga dr. Jeraja.

»Socialno vprašanje«. Danes se toliko govori o socialnem vprašanju, da so se ljudem pojmi o tem bolj zmešali, kot pa razčistili. Zato je tem večjega pomena knjiga, ki jo je pod tem naslovom izdal naš neumorni prosvetni voditelj dr. Jeraj. Z jasno mislijo in jedrnato besedo zadane bistvo stvari, da jo kar očutimo in otipljemo v sebi in krog sebe. Ne sledi enostranski kakemu odlomku socialnega življenja, temveč zajema celoto človeške družbe; niti se ne lovi za kakim bledim idealom, temveč kaže resnični, realni obraz socialnega vprašanja. Zato je knjiga ne le za študiranje, temveč tudi za praktično uporabo. (Pravzaprav je že tudi neki priročnik socialnih zakonov. In koga ne zadevajo ti zakoni?) Pa nikar ne mislite: kar je »socialno«, je le za delavce! Kar čudili se boste, ko boste našli skoro pol knjige o socialnem vprašanju kmetijskega stanu. Jerajeva knjiga je doslej najboljšje slovensko delo na tem polju in bi ga tudi naprednejši narodi z veseljem sprejeli. Založila jo je Tiskarna sv. Cirila. Obsega 208 str. Cena 28 Din.

ROPARSKI POGLAVAR.

(Povest. Po Jos. Eckerskornu. Z dovoljenjem »Missionsdruckerei, Kaldenkirchen, Rhld.«)

(Dalje.)

Stražarja sta bila pravi izvržek človeštva. Sedela sta pri vhodu, tako da sta lahko videla ujetnika, obenem pa tudi na dvorišče, kjer so spali tovariši. Govorila in ponašala sta se z najgrozovitejšimi zločini, kako sta morila ljudi, žene mučila in otroke kradla.

Zagorec pa je gledal v noč in delal svoj obračun s svetom.

Mojado? Misel se mu je usilila: Kje je Indijanec? Razbojnik so ga iskali; toda, kakor da se je v zemljo udril, niso ga našli. Ušel jim je. Zdaj gotovo razmišlja, kako bi rešil gospoda. Zbral bo Indijance in ga hotel iztrgati Risovim roparjem.

Toda zaman! Eden je, ki mu je prisegel posebno maščevanje: Coro. Če bi Mojado pripeljal Indijance, bo Corovo bodalo tičalo v Zagorčevem srcu prej, kot bo prišel Mojado donj. Tako je razmišljal Zagorec.

Ali čuj! Zdajci je zaslišalo njegovo tenko uho, kakor da se prodi pesek. Tam v kotu — ali je miš? Zagorec je gledal v temni kot; nenadoma mu je bilo, kakor da ga straši: ali se je v kotu res čisto počasi dvigala zemlja? Zares je bilo; zares so se dvigala tla v kotu, brez šuma in počasi, da stražarja pri vhodu v votlino nista mogla nič opaziti.

Zdaj je obstalo. Ta hip se je Zagorc zdelo, da prežijo iz kota nanj oči. Zopet se je dvignila zemlja. Kakor senca je pokukala iz nje — glava. Potem prsa, roke — cel človek, kakor duh iz podzemlja.

Zopet tiho! Senca se je stiskala ob zidu, tako da je skoro niti Zagorčevo ostro oko ni videlo. Naslednje minute so bile razburljive. Zagorec niti dihal ni. Zdajci je dvakrat zabliskalo. Kakor strela, tako hitro. Nato je videl, kako sta se stražarja nagnila, kakor da se hočeta uleči in spati. Zamolklo jima je zagrgralo v prsih; potem je bilo vse tiho. Senca je zopet vstala. Nekaj časa je gledala tja k tlečemu ognju sredi dvorišča; tam je bilo vse mirno. Senca se je obrnila in že je stala pred Zagorcem; bil je — Mojado.

Razrezal mu je vezi.

»Teh dveh pri vhodu se ni treba več bati; njuna usta so mutasta. Mojadov nož ju je zadel v srce«, je šepetal Mojado in mu nakratko razložil, kako je rešil gospoda.

V trenutku namreč, ko je padel Zagorec med razbojnike, je dvignil Mojado ploščo, na kateri je ležal. Res je bil pod njo vhod v podzemski hodnik. Zlezel je vanj in nad seboj poveznil ploščo prav tako, kot je prej ležala. V podzemskem rovu je šel dalje in našel, da se cepi v razne hodnike; mnogi od teh so se bili tekom stoletij že zasuli. Le dva sta bila še uporabna. Eden od teh nepoškodovanih vodi po stopnicah navzdol in pride sredi brega v gostem grmičevju zopet na svetlo. Po tem je šel Mojado in prišel na prosto ter se prepričal, da sta konja še na varnem skrita. Nato se je od zunaj splazil k razvalini, da bi našel prostor, kjer je njegov gospod ujet. Toda videl je, da mu tako ne more pomagati. Zato se je vrnil v podzemski rov in k sreči našel, da vodi drugi nepoškodovani hodnik ravno pod tisti prostor, kjer je bil Zagorec.

Po podzemskem hodniku sta prišla kmalu na prosto h konjema. Previdno sta peljala konja tako daleč, da ju razbojniki v grajski razvalini niso mogli več slišati. Potem sta se pognala in zdirjala v noč.

Z jutranjo zarjo se je zbudil Coro in šel k ujetniku. Toda kaj je bilo to? Stražnika sta ležala in spala, ujetnika pa nikjer. V divji jezi je sunil prvega; ta se ni zganil. Šele sedaj je zagledal njune steklene oči in krvavo rano v prsih. Umrjena sta bila. Toda kod je ušel Zagorec? Stopil je bliže in ko je videl votlino in pogledal v razkopano zemljo, mu je bilo jasno: Indijanec ga je rešil po podzemskem hodniku . . . Coro je besnel in kričal, da so se roparji na mah zbudili.

»Piro, ta frakar, je kriv! Če bi onega bili sinoči takoj zaklali, nam ne bi bil ušel! Zadavil te bom, prokleti Piro!«

Res bi ga bil divjak zadavil, če bi prestrašenega advokata ne rešili drugi. Coro pa se je pomiril šele potem, ko je prišel Ris in so mu o dogodku poročali. Vsedli so se spet na posvet in Piro je razvil načrt za napad na srebrne zaklade. Ris je jedva poslušal, tako da se je Piro kar čudil. Šele na prigovarjanje Kidovo se je nazadnje odločil za roparski napad.

Tristo Indijancev proti Risu.

Veselo so pozdravili Indijanci Papaji prijatelja Mojada, ko je prišel z Zagorcem v njihova samotna planinska bivališča. Povabil jih je na posvetovanje in razložil nevarnost Risovih roparjev. Papaji, ki so bili že kristjani, so radi obljubili svojo pomoč in Mojado si je izbral tristo čvrstih mož. —

Napočil je usodni dan. Mojado in Zagorec sta se plazila s planine, da izsledita roparsko skrivališče. Zapazila sta jih v jarku, ki se je cepil pri onih dveh palmah od soteske, po kateri bodo pripeljali srebro. Bilo jih je okoli petdeset, eden je stal pri palmah na straži, drugi so sedeli dobre volje okoli ognja in se mastili s pečertim jelenom; le Ris je slonel ob strani in se razgovarjal s Kidom. Pira seveda ni bilo zraven.

Ko sta si vse ogledala, je Mojado šel po Papaje, ki so čakali na vrhu gore, in jih z Zagorcem primerno razdelil. Indijance je vodil častitljiv, toda čvrst starček; poskrili so se po obronkih in votlinah, da so imeli Risove roparje popolnoma v kleščah. Dogovorili so se, da bo dal stari poglavar Papajev znamenje za boj; ko bo kriknil kakor jastreb, naj se vsujejo Indijanci na roparje. Tako previdno so se Indijanci pripravili, da jih ne bi mogel nihče odkriti. Če jim bo šlo po sreči, ne bo ušel niti en ropar.

»Danes bom ujel Risa«, je zadovoljno menil Zagorec. Pa še nekaj je upal, česar ni povedal: da bo našel sled za izgubljenim Mateom . . .

Ure so tekale, vedno bolj napete so bile minute. Spodaj je gledal Ris, če bodo že odkod zahreščali vozovi; krog njega pa se je iskrilo stotero drugih oči iz razklanih skal, kjer so čepeli Indijanci.

Tedaj so v sotesko pripeketal konji, odnekod so zaječali vozovi: srebro vozijo! Dva voza sta bila, na obeh straneh deset vojakov s puškami v rokah.

»Samo toliko vojakov! Ali ima tudi tu Piro prste vmes?« je zašepetal Zagorec.

Pri palmah so bili roparji že pripravljeni. Samo deset korakov daleč sta bila voza s srebrom — le še pet korakov — tri korake — zdaj! Počil

je strel; stari narednik, ki je jahal na čelu vozov, je padel ves krvav. Roparji so planili iz jarka, krik se je razlegel, noži so se bliščali, nekaj strellov je počilo; vojaki so obležali, nekaj se jih je razbežalo in roparji so bili gospodarji srebra.

Vse to je trajalo le nekaj sekund; potem je za hip nastala tišina.

V to tišino je udaril klic jastreba, vse skale naokrog so oživele, iz votlin in grmovja so skakali Papaji. Kaj takega roparji niso pričakovali. Obstali so kakor okameneli. Niti pušk niso utegnili sprožiti; Indijanci so bili že med njimi, zopet so bliskali noži; toda zdaj so zabadali po razbojnikih. Nekaj časa so se branili; potem pa so pustili mrtve tovariše in jo ubrali za Corom v gore. Zadnji se je umikal Ris.

»Zdaj te imam«, je prihitel nadenj Zagorec.

Ris je videl izgubljeno bitko, stisnil je puško, pogledal po Indijancih, videl Džona že čisto blizu — potem je zbežal tudi on. Ponosni Ris — je bežal.

Džon je hitel za njim. Toda Ris je bil urnejši. Kakor mačka je preplezal skale. Ali bi ga ustrelil? Nekaj je branilo Zagorcu, da ni nameril puške. Le to je obžaloval, da ni vzel nekaj Indijancev s seboj; tem bi Ris ne ušel tako zlahka. Toda bilo je prepozno; Zagorec je moral gledati, kako mu je Ris uhajal. Drugič sta se srečala in drugič mu je ušel.

Vrnil se je v sotesko. Indijanci so pokopavali mrtve; poleg Kida in drugih roparjev so položili tudi svoje in glasno molili za rajne. Potem so obvezali ranjence in jih na nosilih poslali domov. Tudi Mojado je bil ranjen; k sreči ga je Corov nož zabodel le v ramo.

Trije roparji so bili ujeti in zvezani, da jih popeljejo k sodišču v Hermo.

»Če jih le ne bodo tako pustili kot one zadnjič v Suču!«

»Ne bodo! Jaz bom stražil pred sodiščem«, je odgovoril Mojado.

»Še eden spada pred sodišče; to je — Piro!«

»Razbojnik v fraku! Hujši zločinec kot Ris je on.«

Gospod Piro! Vaša ura je prišla.

Štirideset Papajev je ostalo z Mojadom, da spravijo srebro na varno v Hermo, kamor je bilo namenjeno; vojakov je bilo le še dvanajst. Zagorec pa je z desetimi Papaji vzel ujete roparje in jahal po bližnicah v Hermo. Vedel je, da mora hiteti, da ga ne prehitijo kateri roparjev, ki bi Pira obvestil o neuspelem napadu; Piro bi v tem slučaju gotovo ubežal čez mejo.

Še isti dan v mraku je bil v mestu. Roparje je izročil v policijski zapor, sam pa je šel takoj k državnemu pravdniku Nolu, ki je bil Avelov prijatelj. Koj na prvi pogled je Zagorec spoznal, da so v Hermu drugačne razmere kot v Suču; tu je red in poštenost pri uradih, tu bodo sodili po zakonih in pravici.

Ko je Nolo čul Zagorčevo poročilo, je zaklical:

»Hvala Vam, gospod! Že dolgo imam Pira na pikí; le dokazov zoper njega nisem imel. Zdaj ga imamo! Zdi se mi, da je danes tu v mestu. Dobili ga bomo.«

Deset minut pozneje je državni pravdnik že zasliševal ujete roparje. Zagorec je bil zraven. Nič niso mogli tajiti; priznali so, da je bil Piro pri njih in da je on predlagal napad na vozove z državnim srebrom.

(Dalje bo sledilo.)

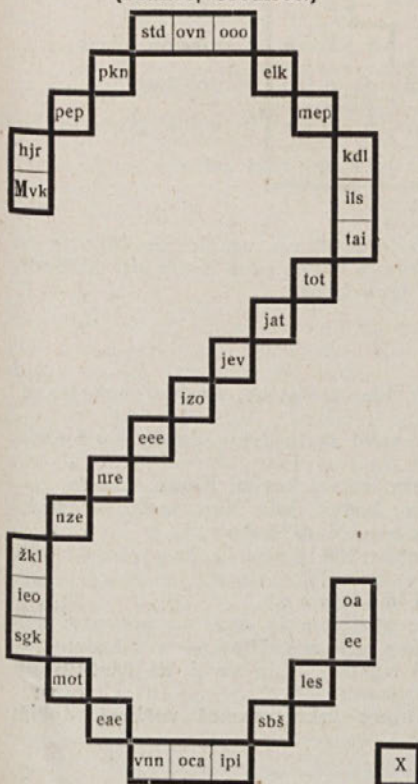

(Urejuje France Modrinjak, bogoslovec, Maribor.)

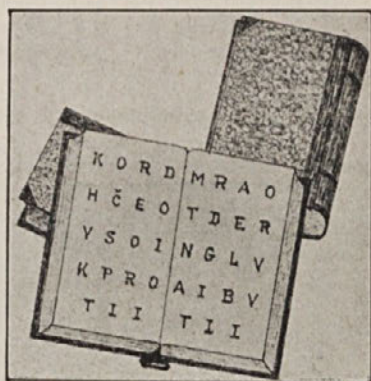
1. Magičen kvadrat.
(Porcijunkula.)

A	A	I	K
K	L	N	O
O	O	O	R
R	V	V	Z

3. Vprašaj.
(France, Središče.)

2. Knjige.
(Franjo Tanjšek, Št. Andraž.)

4. Steber.
(K. C., Slatina Radenci.)

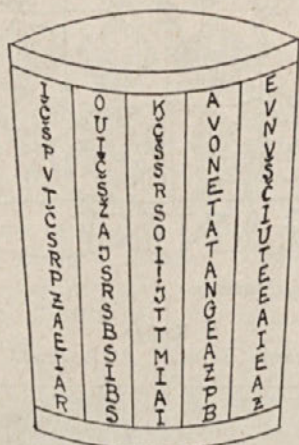
a	a	a	a	a	vodna žival;
a	a	a	a	a	cvetlica;
a	a	a	a	a	hlapec;
a	b	b	d	d	moško ime;
d	e	e	f	g	moško ime;
g	g	g	h	i	mesto na Češkem;
i	i	i	i	i	vrsta;
j	j	k	k	k	ptica;
k	l	l	l	m	moško ime;
m	m	m	m	n	telovadno orodje;
n	n	o	o	o	prerok;
o	p	p	r	r	pesemska oblika;
r	r	r	r	s	zakrament;
s	s	f	t	u	študent;
u	v	v	v	ž	rastlina.

Kaj bereš po sredi?

5. Skrit pregovor.
(Hriberski.)

Berač, metla, zrakoplov, kolo, zrak, veselje, krojač, življenje, krogar, ples, zelje, roj, nebo, prislov, las, oče, boj, rak, reka, les, pav.

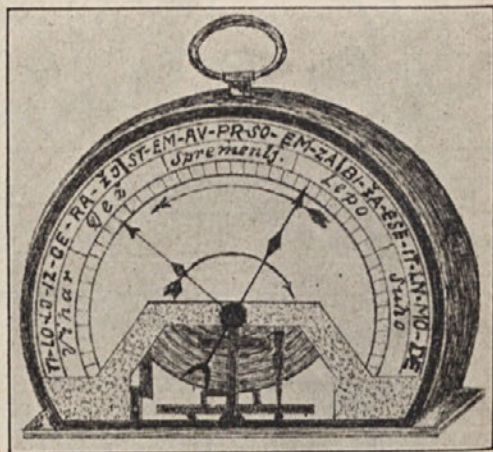
(Josip Hočevan, Grosuplje.)

8. Skrivnostni napis.
(R — — — i.)

(Franjo Tanjšek, Št. Andraž.)

9. Magičen lik.
(R — — — i.)

					a	6	samoglasnik;
				a	i	5	del voza;
			i	k	k	4	uradno pismo;
		m	o	o	o	3	pog. bog;
	o	o	o	p	r	2	vojna priprava (množ.);
r	s	s	t	t	ž	1	riba.
6	5	4	3	2	1		

Rešitve pošljite do 18. oktobra. Dva tistih, ki bodo rešili vse uganke pravilno in so naročnino plačali, dobita po žrebu vsak eno Slomškovo sliko; eden tistih pa, ki bodo rešili vsaj 5 ugank pravilno, dobi pod istimi pogoji lepo knjigo.

Rešitev ugank.

Spremenitev: Nove besede so: Krog, Rim, Ida, zastavica, Arabec, nož, trava, ena, most, Aron. — Krizantema.

Trikotnik: Začni pri črki — L —, jemlji vsako šesto črko, dobiš: La ž ima kratke noge!

Dopolnitev: Besede so: Klara, puran, vrata, ratar, krava, Koran, omara.
 Črkovnica: Besede so: Osa, Celje, oktober, kovač, lok, Noe, sedlo, krompir,
 žolna, tat, Ada, stolp, Levstik, petek, kis. — »Slovo od mladosti.«

Kolo: Ako pravilno zavrtiš zunanje kolo, dobiš: Najdražja last je tvoja
čast!

Posetnici: Vinogradnik — poljski delavec.

Kraljev izprehod: V nebeško kraljestvo sta pota le dva: — pot prvi nedolžen po rožcah pelja, — pot drugi — pokore — je s trnjem nastlan, — a v zadnjo tolažbo še grešniku dan. — O, duša, če prvega kdaj izgubiš, — le skrbi, da drugega ne zamudiš! A(nton) M(artin) S(lomšek).

Zito: Jemlji črke po velikosti klasov, nekatere črke vzameš večkrat, dobiš: Zrno do zrna pogača!

Fant iz Oblakov. Tvoje grenko pismo je res grenko. Morda skušaš spisati še bolj grenkega. V bodoče pa dobi tudi 1 dinar za znamko, da nam ne bo treba kazni plačevati. Cilka Kok. Lepo število se vas je zbralo okrog »N.d.«. Le glejte, da se bozte drugič pri ugankah bolj potrudile. Brez potu ni medu! Za posetnice pa je treba lepša imena, zlasti za kratke. Joško in Planinski Orel iz Vojnika. Nekje vendar priberačita za prihodnjic s skupnimi močmi 1 dinar, da ne bo uprava plačevala kazni. Gdč. od uprave je zelo huda na vaju. Gorje, gorje Vama! Micika Fistrovič. Ali si res bila tako zaspala? Ni videti! O priliki trgatve boš menda bolj. Micika Nunčič se jezi, da je Slavko Žličar zadnjič manjkal med ugankarji. Upam pa, da se bo sedaj potolazila. Matija Bobnar. Uganke prepisovati znam tudi sam. Anica Postrak. Res je vročina skrčila naše vrste, a kakor sem upal, da bosta jesenska sa-pa in zimski mrzaz to popravila, se že uresničuje. Poglej le današjo številko lista! — Človeku pa nikakor ni mogoče dvema gospodoma istočasno služiti. Ali še tega nisi okusila? Znamko bi pa tudi lahko zmogla! Barika Miško. Čudno hitro si dala slovo kustu. Kje je temu vzrok? Kolo pa le pošlji v penzijo od prihodnje spomladi in pazi, da ga dobro zavaruješ. Kolesarski tatovi so na vidiku! Morda sem med njimi tudi jaz... Jürek, pa ne Trapistov. Popolnoma Te nisem ubogal, da se mi ne prevzameš. Mislim tudi, da nisi glavni ugankar, pač pa le med njimi. Toliko za sedaj, drugič več. Jožef Mlakar. Nekatero besede bi trebalo pri uganki zamenjati. Morda to stori-m o priliki. Trezika Slana. Najlepša hvala za pozdrave Tebi in Bariki od Miklove Zale. Ema Koren. Neredne dostave tisti je kriva pač pošta. Prepričan sem pa, da boš v bodoče redno prejemala list, da tudi z ugankami ne boš več zaostala. Ljudem od uprave so zelo laskale Tvoje besede. Tončka iz Poljčan. Vzhičen nad Tvojim srčkanim pozdravom je g. Žreb ugodil Tvoji najiskrejši želji. Kaj praviš k temu? Go-spodnični od uprave pa skoraj ne upam povedati, da sočuvstvuješ z njenimi debelimi solzami in je vprašati, če morda vsled solz ni nastala poplava okrog Prosvetne zveze, da jih ne bi dobil. Gdč. je namreč včasih malo muhasta. Pa ob času bom že postal korajžen! Anton Plohl. Pošlji kaj boljšega! Tončka Matičič. Popravljen pride! Rozika Krump. Ne vem, če nisem napačno zapisal Tvojega rodbinskega imena! Bom pa drugič popravil. Z Anico sta bili res pridni. Vročina pa je večkrat potrebna in upam, da tudi Vama ni škodila, če pa je, poročajte, da Vama povem za lek. Slavko Žličar. Zaželeno število lista dobiš v kratkem. Do sedaj še stvari nisem mogel ure-diti, ker nekoliko boleham. Tvoja posetnica pa še čaka odrešenja! Zalika Kuplen. S Tvojo stvarjo je v redu. Glede grenkega pisma pa ni treba vsega vzeti tako res grenko. O priliki več pismeno! — Kdor želi pismen odgovor, naj priloži znamko.

Kako so reševali naši ugankarji? (Številke v oklepajih povedo, koliko ugank je po-sameznik rešil pravilno.) Hriberski (7); Franc Štrukelj, št. Vid nad Ljubljano (7); Slavko Žličar, Ponikva (6); Sv. Jurij ob Ščavnici: Anica Čuš (7), Rozika Krump (7); Anton Plohl, Sv. Barbara v H. (4); Tončka iz Poljčan (8); Vizjak Franc, Pristava (5); Ignac Župnek, Dramlje (5); Ivan Kos, Vitanje (4); Ema Koren, Morje (7); Neža Sajko, Imeno (8); Sv. Ju-rij ob Ščavnici: Trezika Slana (7), Lojzika Repič (7); Franc Vajncelr, Vransko (8); Kri-stina Mačkošek, Sv. Jedert (8); Franc Sodja, Boh. Bistrica (8); Jožef Mlakar, Srednja vas (8); Milka Plohl, Cirkovce (3); Marija Žičkar, Rajhenburg (4); Trezika Vilčnik, Dornova (8); Ludvik Bergant, Sv. Lenart nad škofjo Loko (6); Ivan Premrl, Nova cerkev (8); Jürek, pa ne Trapistov (8); Velika Nedelja: Barika Miško (7), Barika Moravec (7), Frida Prapotnik (5); Orel z Rožne planine (8); Matilda Bark, Šmihel (8); Malika Mirt, Rajhen-burg (4); Anica Postrak, Lahonci (6); Trezika Ketiš, Okoslavci (2); Micika Nunčič, Šmarje pri Jelsah (3); Jožef Potočnik, Vitanje (8); Micika Fistrovič, Plešivica (8); Francka Sp. Krapje (8); Franjo Jug, Studenci pri Mariboru (8); Josipina Mastnak, Ljubečna (3); Josip Hočevnar, Grosuplje (8); Jožef Novak, Banovci (8); Kapela: Tončka Skremka (8); Micka Cobelj (8); Braslovče: Žilnik Marija (5), Kolšek Franjo (5); France iz Ksaverija (8); Pla-ninski Orel, Vojnik (8); Franc Kramar, Poljane (3); Joško iz Vojnika (8); Maribor: Cilka Kok, Lenka Prislan, Julka Bedjanič, Justika Holobar, Lizika Ehrlich, Helica Krušič, Tonka Krobbonja, Nadica Vales, Emica Božič, Danica Grilanc, Citka in Olgica, Hedica Schönlieb, Vidka Jagodič, Majda Turk, Fanči Košir in Angelica Ilc (vse po 3); Zalika Kuplen (5); Tera, Velika Nedelja (8); Sv. Lovrenc v Slov. gor.: Janez Kukovec (8); Bran-ko Gomilski (8); Alojz Bezjak (8); Stanko Horvat (8); Jaka Čeh (5); Anton Slodnjak (8); Micika Majerič (8).

Nagrada so dobili: Tončka iz Poljčan; Jürek, pa ne Trapistov; Kolšek Franjo, Braslovče.

Širite in kupujte Slomškovo sliko!

NAGRADE poverjenikom Slomškovih slik: 1. 300 Din: Mogelj Jerica, Ljubljana (prodala 40 slik, plačala 945 Din); 2. 200 Din: Skorjanc Franc, Sv. Križ pri Ljutomeru (prodal 40 sl., pl. 855 Din); 3. knjigo »Slovenska kuharica«: Vavpotič Katica, Središče prodala 40 sl., pl. 855 Din); 4. 100 Din: Toplič Franjo na Muti (prodal 30 sl., pl. 696 Din); 5. knjigo »Prakt. sadjar«: Muršec Lovrenc, Nadbišec (prod. 25 sl., pl. 620 Din).

Nov društveni dom.

Na Dolu smo praznovali 2. septembra t. l. redko slovesnost: blagoslovitev in otvoritev novega »Društvenega doma«. Vsem, ki so se trudili za to, da se je postavil tako mogočen »Dom«, je v veliko zadoščenje, da je vsa slovesnost tako lepo izpadla. Med številnimi gosti, ki so prišli od Sv. Jederti, iz Hrastnika, Trbovelj, Zagorja, Laškega, Celja itd., je bilo opaziti nar. posl. in predsednika Prosv. zveze v Mariboru g. dr. Hohnjeca, ravnatelja Zadr. Zveze iz Ljubljane g. dr. Basaja, urednika »Mladosti« g. prof. dr. Žerjave, dr. Godniča iz Celja, dekana msgr. dr. Kruljca iz Laškega, obl. posl. za laški okraj g. Deželaka in druge. — Dopoldanska slavnost se je pričela s cerkvenim nagovorom preč. msgr. dr. Kruljca ter s sv. mašo. Nato se je izvršil cerkveni obred blagoslovljenja. Prosvetno zborovanje je otvoril obl. posl. g. Deželak, govorila sta pa gg. dr. Hohnjec in dr. Basaj. Prvi je govoril o pomenu prosvetnega dela, drugi o zadr. ništvu. Oba govora sta po svoji stvarnosti in temperamentnosti ljudstvu ugajala ter žela odobravanje. — Popoldan je priredil Orel v novi dvorani telovadno akademijo, ki je navzoče presenetila. Saj je poteklo komaj pol leta, ko se je pričel Orel gibati in vendar že v začetku uspeh. Zlasti so ugajale skupinske vaje domačih članov, dalje simbolične »Za materjo«, ki so jo izvajale celjske Orlice in one na bradlji in drogu po članih iz Celja in Trbovelj. Tudi prvi nastop domačih Orličic pod vodstvom gđc. Božičeve je bil posrečen in ljubeč. Za prijetno spremembo je poskrbel mladinski pevski zbor iz Trbovelj pod vodstvom preč. g. Radanoviča. — Poleg drugih točk je bil še govor zastopnika Orlovske Zveze v Ljubljani g. dr. Žerjave in g. dr. Basaja. — Pri prireditvi, tako popoldan kakor popoldan, je sodelovala pod spretnim vodstvom kapelnika g. Hudarina delavska godba iz Trbovelj. Ob njenih zvokih se je razvila po akademiji prijetna zabava. Prirejen je bil bogat srečolov, šaljiva pošta in drugo, tako, da je lahko vsakdo prišel na svoj račun.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS.

Svetovnoznani zdravilni vrelci:
„TEMPEL“ „STYRIA“ „DONAT“

Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih
bolezni, bolezni srca, ledvic in jeter.

Sezona: MAJ — SEPTEMBER.

Cene zmerne. — V pred- in posezoni znaten popust.
Koncertira vojaška godba. — Radio. — Največja udob-
nost. — Prometne zveze ugodne. — Zahtevajte prospekte!

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina